

Sygn. akt IV CZ 28/09

POSTANOWIENIE

Dnia 2 kwietnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosław Bączyk (przewodniczący)

SSN Antoni Górski (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa M. J. S. i W. J. S.

przeciwko I. Z. i B. Z.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 2 kwietnia 2009 r.,

zażalenia powodów

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 13 lutego 2009 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 13 lutego 2009 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną powodów M. J. S. i W. J. S. ze względu na niespełnienie wymagań konstrukcyjnych określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c. Sąd uznał, że sporządzona przez zawodowego pełnomocnika skarga zawiera, co prawda, oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, lecz nie wskazano, czy orzeczenie to jest skarżone w całości, czy w części. W zażaleniu skarżący, zarzucając niewłaściwe zastosowanie art. 398⁴ oraz art. 398⁶ § 2 k.p.c., wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości. Zdaniem skarżącego wykładnia dokonana przez Sąd Apelacyjny jest przejawem zbytniego formalizmu procesowego. Wyrażono zapatrywanie, że wskazanie zakresu zaskarżenia orzeczenia może wynikać z całości petitum skargi, w tym z faktu podania wartości przedmiotu zaskarżenia oraz powinno być odczytywane łącznie z wnioskami skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości, czy w części, przytoczenie podstaw kasacyjnych ich uzasadnienie, wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie oraz wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Z art. 398⁶ § 2 k.p.c. wynika, że to do kompetencji sądu drugiej instancji należy badanie, czy skarga jest dopuszczalna, czy została wniesiona w terminie i czy nie zawiera braków formalnych, które podlegają uzupełnieniu lub które powodują odrzucenie kasacji *a limine*.

Bezsporne jest, że wniesiona w przedmiotowej sprawie skarga kasacyjna zawiera oznaczenie kwestionowanego rozstrzygnięcia, tj. wniesiona została „od wyroku Sądu Apelacyjnego I Wydział Cywilny w [...] z dnia 29 października 2008 roku, wydanego w sprawie sygn. akt [...], zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego I Wydział Cywilny w B. z dnia 19 kwietnia 2007 roku, sygn. akt [...]”, lecz nie zawiera wskazania zakresu zaskarżenia. Skarżący oznaczył natomiast

wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 51.000 zł (k. – 191). Z kolei we wnioskach skargi kasacyjnej sformułowano żądanie o „uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu” (k. – 103). Należy także nawiązać do sentencji skarżonego wyroku. Sąd Apelacyjny, na skutek apelacji pozwanych, zmienił zaskarżony wcześniej wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że uchylił w całości nakaz zapłaty Sądu Okręgowego z dnia 20 września 2006 r. w sprawie I Nc .../06 i oddalił powództwo, jak również zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu (k. – 166). Nie ulega wątpliwości, że skarżący podważa orzeczenie sądu drugiej instancji jedynie w części.

Wymaganie przewidziane w art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. jest wymaganiami konstrukcyjnym skargi kasacyjnej niezbędnym do określenia zakresu kognicji Sądu Najwyższego. Element ten musi być określony ściśle przez skarżącego i nie może być przedmiotem domysłów Sądu Najwyższego. Nie pozostaje on bez znaczenia także dla przeciwników procesowych strony skarżącej. Ustawowe wymaganie dotyczące omawianego zasięgu wzruszenia zaskarżonego wyroku, a ściślej rozstrzygnięcia o apelacji, ma swój odpowiednik w podaniu prawidłowej wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach majątkowych. Oznaczenie orzeczenia, od którego skarga kasacyjna została wniesiona ze wskazaniem granic zaskarżenia (art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz wniosek kasacyjny (art. 398⁴ § 1 pkt 4 k.p.c.) są odrębnymi elementami skargi kasacyjnej. Pozostają jednak ze sobą w związku w tym znaczeniu, że postulowane we wniosku kasacyjnym rozstrzygnięcie dotyczyć może wyłącznie zaskarżonej części orzeczenia.

Należy zgodzić się z poglądem, że badanie spełnienia wymagań konstrukcyjnych i formalnych pisma procesowego nie może sprowadzać się do mechanicznej kontroli, lecz wymaga dokonania wszechstronnej oceny z uwzględnieniem okoliczności konkretnej sprawy. Brak w skardze kasacyjnej precyzji przy określeniu granic zaskarżenia w sytuacji, gdy treść wniosku kasacyjnego jednoznacznie określa zakres zaskarżenia, kwalifikować należałoby jako oczywistą niedokładność, nie stanowiącą przeszkody do nadania skardze biegu (por. postanowienie SN z 15 marca 2007 r., II CZ 15/07, niepubl.).

Przejawem zbytniego rygoryzmu byłoby uznanie skargi za niedopuszczalną jedynie wówczas, gdyby zakres zaskarżenia odnosił się do całości rozstrzygnięcia, czyli zachodziłaby tożsamość między zakresem zaskarżenia, a wartością przedmiotu sporu (zaskarżenia). Jednakże w rozpoznawanej sprawie powyższa zgodność nie zachodzi. Nie ma tożsamości między zakresem zaskarżenia orzeczenia, a wartością przedmiotu zaskarżenia, co sprawia, że ustalenie rzeczywistego zakresu zaskarżenia nie jest oczywiste i nie może podlegać ocenie sądu. Innymi słowy ograniczenie się przez skarżącego do wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia, wówczas, gdy skarżący podważa jedynie część rozstrzygnięcia sądu odwoławczego nie jest prawidłowe. Nie pozwala ono na jednoznaczne stwierdzenie jaki jest rzeczywisty zakres zaskarżenia wyroku skargą kasacyjną (por. postanowienie SN z 8 lipca 2008 r., III CSK 131/08, niepubl.).

Nie bez znaczenia jest okoliczność, że w sprawie występuje profesjonalny pełnomocnik. W takiej sytuacji wszelkie elementy konstrukcyjne pisma oraz zgłaszane w nadzwyczajnym środku zaskarżenia wnioski powinny być jednoznacznie sformułowane i wolne od niejasności, gdyż nie ma podstaw do przypisywania jego pismom treści wprost w nich nie wyrażonych (por. np. postanowienia SN z dnia 3 marca 2005 r., II CZ 197/04, niepubl, z dnia 21 listopada 2006 r., III CZ 80/06, niepubl.).

Reasumując, należy uznać, że rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego jest prawidłowe. Wniesiona w przedmiotowej sprawie skarga kasacyjna dotknięta była brakiem konstrukcyjnym, co powodowało konieczność jej odrzucenia bez wzywania do poprawienia braków pisma.

Z powyższych względów zażalenie zostało oddalone na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.